

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Медицина факультеті

«Жедел медициналық жәрдем» кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Қоршаған орта факторларының екіншілік
ИТЖ дамуындағы маңызы

Қабылдаған: Бабаева А.С.

Орындаған: Құтжан Б.

Каримов К.

Тобы: ЖМ-203F

Түркістан 2017

ЖОСПАР

- ◎ Кіріспе
- ◎ Негізгі бөлім
- ◎ 2.1. Екіншілік иммундық тапшылық жағдай туралы түсінік.
- ◎ 2.2.Екіншілік ИТЖ қалыптасуына себепкер факторлар
- ◎ 2.3 Қоршаған орта факторларының екіншілік ИТЖ дамуындағы маңызы
- ◎ Қорытынды.
- ◎ Қолданылған әдебиеттер.

Кіріспе

- **Екіншілік иммундық тапшылық жағдайлар-** иммунды жүйеге түрлі зақымдырдың әсер етуінен қалыптасатын клиникалық иммунологиялық синдромдар. Сонымен қатар, созылмалы, жұқпалы аурулардың, аутоиммундық патологияның, аллергиялық аурулардың және қатерлі ісіктердің пайда болуының себебі. *[1]*

Екіншілік иммундық жағдай қалыптасуына себепкер факторлар

- Физиологиялық (жасқа байланысты)
- Түрлі инфекциялық ауруға шалдығу
- Ятрогендік факторлар
- Экологиялық факторлар
- Өмір салтының қауіпті факторлары [2]

Физиологиялық (жасқа байланысты) факторлар дегеніміз- иммунды жүйенің күрделі физиологиялық өзгерістерінің кезеңдерінде пайда болатын иммунды жетіспеушіліктер.

- Ең жиі екіншілік ИТЖ себебі болып **жұқпалы аурулар** келеді. Әр жедел жұқпалы аурудан кейін 1 айға созылатын транзиторлық иммунды тапшылық пайда болады. Осы мерзімге, әдеттей, балаларға вакцина егуге тыйым салынады.
- **Бактериалдық жұқпалар** (туберкулез, мерез, лепра, пневмококктық, менингококктық, стрепто-және стафилококктық және басқа жұқпалар).
- **Вирустық жұқпалар:** жедел (қызылша, қызамық, грипп, паротит, жел шешегі, жедел вирустық гепатит);
- **Протозойлық және гельминттік инвазиялар** (малярия, трипаносоматоз, лейшманиоз, шистосомоз, трихинеллез и др.)

- Екіншілік иммунды тапшылықтардың қалыптасуына **ятрогендік факторлар** да қатысуы мүмкін. Оларға, біріншіден, дәрілік препараттар жатады.

- Екіншілік ИТЖ –дың пайда болуына темекі шегу, маскүнемдік және нашакорлық үлкен әсер етеді.

Экологиялық факторлар

- Иммунологиялық резистенттілікке әсер ететін, **қоршаған ортаның келесі маңызды физикалық факторлары** бар:
- **Электромагниттік толқындар және АЖЖ** (СВЧ) өрістері. Созылмалы әсер етуде олар нейтрофилдердің фагацитарлық активтілігінің фазалық ербелістеріне және антиденелер синтезінің бұзылыстарына әкеледі.
- **Шудың интенсивтілігі** 60 –90 дБ аралығында 2 ай және одан да көп уақыт ішінде әсер еткенде қан сарысуының бактерицидтік және комплементарлы активтілігінің басылуы спецификалық және қалыпты антиденелердің титрлерінің төмендеуі байқалады.
- **Иондаушы радиация** сүйек кемігі жасушаларының пролиферациясын тежейді, терінің, тері астылық майлы қабаттың, өкпелік, гематоэнцефалдық және гематоофтальмикалық тосқауылдардың және де асқазан шек тамырларының ішіне өту қабілетін жоғарлатып, асқазан әртүрлі бөгде антигендердің өтуін жеңілдетіп, иммунопатологиялық реакцияларды (сонын ішінде - аллергия) туғызады.

Қорытынды

- Қорыта келгенде, созылмалы, жұқпалы аурулардың, аутоиммундық патологияның, аллергиялық аурулардың және қатерлі ісіктердің пайда болуына екіншілік ИТЖ себепкер екені белгілі. Ары қарай дамымамау үшін қоршаған орта

Пайдаланылған әдебиеттер

- Ә.Ә. Шортанбаев, С.В. Кожанова. Алматы, 2008, 252-264 бет.
- Интернет желісі www.studopedia.org